

PASACIŅA

NR.42 OTRDIENA, 2006.gada 31.janvāris
CENA: VIENS PALDIES

“PASACIŅA” JANVĀRĪ ❄️❄️❄️❄️❄️❄️❄️❄️

Janvāris laika ratu pagriezis uz gaismas pusi un diena jau kļuvusi par 8 stundām garāka. Janvāris – sala mēnesis mūs pārsteidza ar nikno aukstumu kādu sen nebijām piedzīvojuši. Pāris dienu aukstums bija pārņēmis arī bērnudārza telpas.

Vēl pirms aukstā laika iestāšanās, sagatavošanas grupas bērni noskatījās cirka izrādi Kauguru kultūras namā. Par visjaukāko notikumu, kas radīja sajūsmu un ilgu pārspriešanu, bērni nosauca tikšanos ar klauniem – “viņi bija smieklīgi...”, “apaļš un sarkans deguns...”, “radīja dažādus jokus ar dzīvniecītiem...”

Janvāra mēnesī krietni papildinājās bērnudārza spēļu un rotaļlietu klāsts. Sporta nodarbībām esam iegādājušies kvalitatīvu sporta inventāru – krāsainus “ceļņus” kāju pēdu un līdzsvara attīstībai, dažāda lieluma un struktūru bumbas stājas attīstībai un vēl daudz ko citu, bet dažādu vecumu grupās bērni tagad darbojas ar dažādām attīstošām spēlēm sensorikai, matemātisko priekšstatu veidošanai, valodas un runas attīstībai.

Šomēnes dāvanā no bērniem Vācijā Ginterslo apgabalā arī saņēmām daudz dažādu rotaļlietu, grāmatiņu un spēļu. Šis bija pēdējais sūtījums no vācu draugiem, jo esam taču Eiropas savienībā un vairs neesam tik trūcīgi! Lasāmās grāmatas un sarežģītākās spēles aizdāvinājām tālāk uz Kauguru skolu, lai skolas bērniem interesantāka vācu valodas apgūšana.

27.janvārī visi priecājāmies rotaļu rītā “Cūciņa ceļu tek, siventīņi ceļa malu...” Ar skanīgām dziesmām, rotaļām, dejām un atjautības uzdevumiem atzīmējām Teņa dienu, jo izsenis latviešiem Tenis bijis cūku aizbildnis.

Šajā mēnesī visi bērnudārziņi bija aicināti piedalīties akcijā, lai savāktu makulatūru un plastmasas pudeles. Par akcijas nepieciešamību jautāju arī bērniem. Miķelis Jānis (5.g.) teica tā: “Vācam, lai ražotu jaunas pudeles, pārstrādātu veco papīru un būtu papīrs uz kā zīmēt...”

 Sarma

“PASACIŅA” JANVĀRĪ ❄️❄️❄️❄️❄️❄️❄️

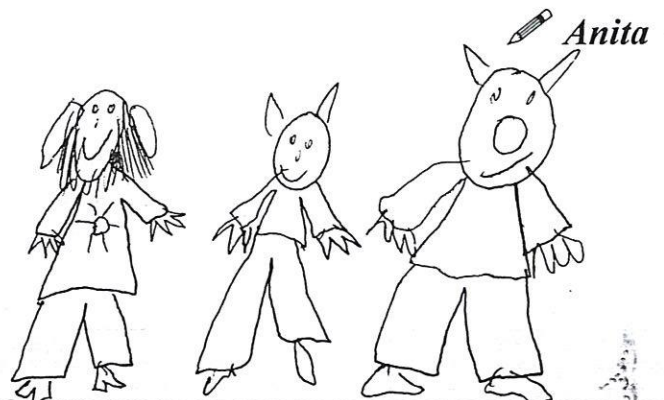
Piektdien, 27.janvārī “Pasaciņā” atzīmēja Teņa dienu ar rotaļu rītu “Cūciņa ceļu tek, siventīņi ceļa malu...”

Visu janvāra mēnesi bērni kopā ar skolotājām pārrunāja, kādi dzīvnieki mīt Latvijas mežos, kā ziemā viņiem klājas, un kādus dzīvniekus mēs turam mājās – kūtiņi un istabās, bet, 27. janvārī muzikālajā zālē sanācām visi kopā, lai rotaļu rītā „Cūciņa ceļu tek, siventīņi ceļamalu”, izdziedātu, izdejotu, izspēlētu Teņa dienu.

Cūkrepers Mairis izstāstīja par sevi un savu saimi. Par mājas kaķa dzīvi dziedāja Tīna, bet sunīša stāstu izstāstīja Anna. Pelīte Paula nodziedāja dziesmiņu par to, kā viņai izdevās izsprukt no mājas kaķa nagiem.

Gan lielie, gan mazie audzēkņi izspēlēja kustību rotaļu Cūkas, būdā!, no vecvecmāmiņu laikiem dzirdēto ganiņu rotaļu Cūciņu dzišana, rotaļdeju Cūciņ sēda silītē, brauca Rīgas pilītē, kuras laikā lielākie bērni vizināja mazākos.

Kā zināms, cūciņas ir ziņkārīgi dzīvnieki, ne vienmēr viņas iet to ceļu, ko norāda saimniece. Bērni iejutās siventēļu lomās un ar aizrautību izlīda un izrāpoja malu malas - rāpoja cauri tunelim, cauri sētas mietiem.

12.janvārī Kauguru kultūras namā viesojās

Cirks. Par redzēto stāsta:

Mikuss: Braucām uz cirku. Tur uzstājās klauns. Viņam bija sarkans deguns. Vēl bija divi suņi, zaķis. Klauns nolika divus krēslus un suņi lēca pāri. Zaķi ielika kastē un apbūra. Klauns taisīja jokus ar lakatiņiem.

Marta: Tur bija divi klauni. Viņi taisīja visādus jokus. Žonglējot nokrita bumba. Otrs - svilpoja, no kabatām izvilka veselu kaudzi ar svilpēm. Sunīši lēca no krēsla uz krēslu cauri riņķim. Suņu meitenei bija kleitiņa. Viens klauns pārbūra olas par cāļiem. Tie bija rotaļlietu cāļi. Klauns uzpūta "desas" balonu un saspieda – plukš!

Elīna: Cirkā bija divi suņi. Viens suns dancoja. Sunīti sauca Mērija. Divi klauni taisīja jokus, nobūra dzīvniekus. Bija jāskaita – 1,2,3 un tad pārvērta. Trusi sauca Jancis. Klauni spēlējās ar riņķiem un bumbu. Man vislabāk patika suņi.

Līga: Bijām Kauguros skatīties klaunus. Viņi bija smieklīgi. Galvā bija bumbiņas, deva bumbas mest no tālienes. Sacīja visiem: "Labdien!" Viens sunītis lēca no tāluma cauri riņķiem. Otrs suns sēdēja. Tā bija meitenīte ar svārciņiem. Es redzēju vienu zaķīti.

Kristiāns Ivo: Redzēju klaunus. Klaunam bija apaļš, sarkans deguns. Otrs klauns izskatījās pēc meitenes. Vēl divi suņi lēkāja, zaķis sēdēja kastē. Man vislabāk patika klauni.

Tīna: Ivars ar *busu* mūs aizveda uz Kauguriem. Tur bija divi klauni. Viens teica: "Sveiki, bērni!", otrs atkārtoja to pašu. Viņi uzbūra zaķi un čūsku un spēļu žurku pārbūra par krupi. Vienam klaunam bija noburts zaķis Jancis.

Paula: Kucīte ar spīdīgiem svārciņiem mācēja nostāvēt uz divām kājām. Pūdelis pa jokam kustināja garu asti, bet īstenībā tā bija maziņa. Klauns ākstījās sasveicinoties. Mani arī iztaisīja par klaunu – uzlika melnu degunu un austiņas. Par to man iedeva balonu. Trusi pārvērta par jūras cūciņu, divas žurciņas pārvērta par gaili.

Raimonds: Klauni rādīja visādus trikus – pārbūra divas peles par gaili, kas dēja olas, trusi – par jūras cūciņu. Suns mācēja dejot. Suni ielika kofērī un koferim pielika asti.

Mairis: Vakar biju cirkā pa īstam. Pirmam klaunam bija suns klauns, otrais uzzīmēja mana brāļa Māra portretu - tādu smieklīgu. Jānis no 3.grupiņas arī grib būt par klaunu. Nākamreiz jābrauc uz Rīgu uz cirku.

Anna: Man patika. Klauns taisīja trikus ar olu. Vienai meitenei uzlika lakatiņu, zēnam cepuri un teica: "Jauks pāris!". Paulai uzlika austiņas un degunu. Bija suns Mērija. Tā lēkāja no viena krēsla uz otru. Otru suni sauca Tobis.

Sarma

Kāpēcīšu skola

Bērna lasītprasme sākas nevis ar burtiem, bet ar spēju klausīties koku šalkas un pasakas

Lasītprasme piecus gadus vecajai Ilzītei tika atklāta negaidīti. Vakarā, kad gultā satupušie bērni un mamma bija noklausījušies tēta lasīto ikvakara fragmentu no grāmatas *Ronja – laupītāja meita*, Ilzīte paņēma grāmatu un, gari vilkdama katru atsevišķo skatu, izlasīja trīs vārdus. Mamma un tētis izbrīnā aplūka un tad smiedamies apskāva meitēnu, skaļi izteikdam apbrīnu par viņas spējām.

Vecāki bija domājuši, ka viņiem drīz būs jāmaca meitai lasīt. Šķita, ka tas būs mokoši, tāpēc šim pienākumam vecāki nebija pieķērušies. Bet lasītprasme bija atnākusi pati – bez pūlēm, piespiešanās un asarām. Iespējams, ka vieglumam, ar kādu meitene sāka un turpināja lasīt, bija trīs izskaidrojumi – bērnudārza audzinātāju darbības ieradums ik vakaru klausīties priekšā lasītās pasakas un pašapziņa, ko devis vecāku prieks par katru panākumu.

Bērnām ir jāizrotalājas

"Galvenais ir ļaut bērnam parādīt, kādām jaunām lietām viņš ir gatavs, atbalstīt viņa panākumus un nesasteigt," par bērna mācīšanu pirmsskolas vecumā saka Ieva Priedīte, pedagoģijas zinātnieci un maģistru "Bērnām ir jāizrotalājas."

Pirmsskolas vecumā bērniem nav galvenais iemācīt lasīt, rakstīt un skaitīt, bet apzināties pašiem sevi, sniegt izpratni par apkārtējo vidi, cilvēku attiecībām sabiedrībā, kā arī izraisīt interesi par mācīšanos. Arī vēlmes nodrošināt vislabāko sagatavotību skolā un intelektuālajā ziņā dažkārt tiek aizmirsts, ka bērnam jāattīstās arī fiziski un emocionāli.

"Cik daudz vecāku paši ved bērnu pastaigāties ārā, cik pastaigājas pa mežu? Pārsvārā ir tā – cik bērni bērnudārzā tiek ārā, tik arī ir. Bet bērniem ir ļoti svarīgi gan papildus izkustēties, gan darīt to kopā ar vecākiem. Tā arī ir bērna sagatavošana mācībām skolā," skaidro I.Priedīte. Viņa ir veikusi vairākus *Eirofit* testus pirmsskolas vecumā bērniem, kuri rāda bērnu sagatavotību skolai fiziskajā aspektā. Rezultāti bijuši diezgan slikti. Tie parādījuši, ka bērni skolai intelektuāli tiek sagatavoti labāk nekā fiziski. Atklājušies arī kāds sakarība – bērniem ar vāju fizisko sagatavotību arī intelektuālās zināšanas bijušas ne pašas labākās.

I.Priedīte uzsver, ka būtiski bērnam attīstīt pacietību piemēram, spēju pagaidīt. Obligātās bērnu pirmsskolas mācības dod iespēju pirms nopietnas slodzes skolā adaptēties citādā sabiedrības struktūrā nekā ģimenē – pierast pie citiem bērniem, pie pedagoga, pie noteiktas kārtības, kas jāievēro.

Roka māca domāt

Pedagoģes stāsta, ka pieaugušie bērnudārza nodarbības

“PASACIŅAS” TĒMA ❄❄❄❄❄❄❄❄❄

kuru mērķis ir izveidot bērnam spēju pareizi runāt, lasīt, skaitīt un rakstīt, dažkārt novērtē nevis kā mācības, bet kā rotaļas. Tām arī ir jābūt rotaļīgām, jo bērniem ar rotaļu palīdzību tiek iepazīta pasaule un bērns izsaka sevi.

Kādas tad ir nodarbības, lai bērna roku sagatavotu rakstīšanai - mazie bērnodarņnieki griež, plēš, līmē papīru, zīmē ar zīmuļiem, veido plastilīnu, tin kamolā dzīparus, ver, pogā, sien tekstilijas, spēlējas ar *Lego*, vasarā rotaļājas smilšu kastē un ar ūdeni.

“Roka māca domāt,” skaidro I.Priedīte. viņa min, ka lasīt un rakstīt prasme sākas ar spēju saklausīt skaņas. Tāpēc bērniem ir svarīgi iet dabā un dzirdēt vēju, koku šalkas, lietu. Tāpat svarīgi klausīties priekšā lasītās pasakas. Bērni, ar kuriem šādi nodarbojas, patiešām tiek mācīti.

I.Priedīte uzskata, ka bērns var agri iemācīties pazīt burtus, taču šīs zināšanas nav noturīgas, jo bērns vēl tām nav psihiski nobriedis. Jebkurā gadījumā pirmsskolas skolotājas darbam ar šādu bērnu būtu jāatbilst bērna prasībām un vispārīgajai attīstībai.

Tā nedrīkstētu būt, ka bērns, kurš jau apguvis vairāk nekā citi un izrāda interesi par jaunām lietām, tiktu bremsēts, saka Izglītības un zinātnes ministrijas Institucionālās attīstības nodaļas vadītāja Baiba Jurisone. Tāpēc Izglītības un zinātnes ministrija ir izstrādājusi pirmsskolas izglītības programmu, kas ir sadalīta nevis pēc bērnu vecuma, bet gan pēc attīstības līmeņa. Programmā ir trīs līmeņi. Tas gan biežāk tiek attiecināts uz gadījumiem, kad bērns, kas pēc vecuma ir sasniedzis skolas gadus, nav paspējis pietiekami attīstīties. Šādos gadījumos pirmsskolas iestādes vadītājs, pedagogs un vecāki var izlemt par bērna atstāšanu dārziņā. Gan B.Jurisone, gan I.Priedīte atzīst, ka principā pirmsskolas izglītības sistēma Latvijā ir laba, bet katrā individuālajā gadījumā būtiska nozīme ir tam, kā strādā pedagogs.

Nesaprašanās ar skolu

Tomēr jau vairākus gadus starp bērnodarņiem un skolu pedagogiem nav vienprātības par lasītprasmi, To apstiprina arī B.Jurisone. Valsts pamatprasībās ir formulēts, ka bērnam ir jāizprot skaņas un burta saikne, jāsaprot vienkāršus vārdus un jāsaprot izlasītais. Tas var nozīmēt gan to, ka bērns tikai pazīst burtus, gan arī to ka viņš jau lasa. Tomēr sīkas un konkrētas prasības topošajiem skolēniem valsts tuvākajā laikā neizvirzīs. Mūsu valsts programma, salīdzinot ar citām valstīm, jau tā ir par daudz orientēta uz zināšanām, nevis sociālajām iemaņām, paskaidro B Jurisone.

*Līgas Strazdas raksts no laikraksta “Diena”
2006.gada 5.janvārī*

“PASACIŅAS” TĒMA ❄❄❄❄❄❄❄❄❄

❄ Interneta plašumos atrodams *cālis*. Jā, cālis, jo tā ir mājas lapa www.calis.lv, kuru izveidojuši vecāki un kur apkopoti dažādi materiāli par bērniņu – viņu gaidot un piedzimšanas brīdi, bērna vajadzībām, attīstības īpatnībām dažādos vecuma posmos. *Cālenciklopēdijā* var rast atbildes uz nezināmo un padomus pedagoģijas un psiholoģijas jomā, bērna veselības un higiēnas jautājumos. Sadaļā *Virtuve* ir viss par ēdieniem no pļāpāšanas līdz banketam. *Spoguļi* ielūkosies ikviens, jo skaistumkopšanas jautājumi, veselība un diēta interesē daudzus. Ikvienā ģimenē ir savi svētki un savas tradīcijas. Sadaļā *Atpūta* vecāki dalās pieredzē kā bērnu, ģimenes svētkus padarīt neaizmirstamus, iepazīstina ar interesantām spēlēm, darbiņiem darāmiem *Brīvbrīžos*. Aģentūra CTT (Aģentūra Cāļa tante teica) stāsta vecākiem par naudu, par iespējām saņemt pabalstus, par likumiem, kas skar ģimeni, par adopcijas jautājumiem.

Mājas lapu www.calis.lv var atvērt Mūrmuižas bibliotēkā-informācijas centrā. Vecāki, izmantojiet šo iespēju!

Piedāvājam māmiņas *Agneses* sastādīto testu

Vai bērns ir gatavs skolai?

Agnese uzskata, ka pāris mēnešus pirms skolas- tas ir labākais laiks pārbaudīt, vai bērnam ir visas nepieciešamās zināšanas. Lai jūsu bērns atbild uz sekojošiem jautājumiem (tikai neuzdodiet tos visus uzreiz, labāk pa pāris jautājumiem tam piemērotā situācijā). Lai būtu vienkāršāk izsekot bērna zināšanām, Agnese ierosina, pretim jautājumam likt “+” vai “-” zīmi. Jautājumus Agnese izveidojusi pamatojoties uz “Pirmsskolas izglītības programmu”, “Praktiskā psiholoģija dīļa roditeļej”, kā arī no personīgās pieredzes. Jautājumi sadalīti nosacīti dažādos blokos pa tēmām:

- Kā tevi sauc? (uzdodiet dažādos variantos šo jautājumu, piemēram, nosauc uzvārdu, nosauc vārdu, kā tevi sauc mamma mājās, kā sauc vecmāmiņa, tētis utt.)
- Cik tev gadu? Kad ir tava dzimšanas diena? (palūdziet precizēt ne tikai datumu, bet arī gadalaiku)
- Vai tev ir māsa, brāļi? Ja ir, tad kā tos sauc, cik gadu. Ja nav, tad mēdz uzdot jautājumu: “Vai gribētu un kāpēc?”
- Vai tev ir dzīvnieki mājās? Pastāsti par tiem. (vārds, suga, kas staigā, kas spēlējas, kur guļ utt. Lai bērns māc pastāstīt dažos teikumos par dzīvnieku)
- Kā sauc ciematu (pilsētu, pagastu), kur tu dzīvo? Vai zini interesantas vietas pagastā?
- Par ko tu vēlies kļūt kad izaugsi? Kāpēc? Kādas ➤

“PASACIŅAS” TĒMA ❄️❄️❄️❄️❄️❄️

profesijas tu zini vēl? Par ko strādā tava mamma, tētis? Ko tas nozīmē? (piemēram, vai bērns zina, ka tētis ir programmētājs un ka tas nozīmē strādāt ar kompjūteru)

- Nosauc savus draugus. Kāpēc tu ar viņiem draudzējies?
- Kas būs skolā? Ko tu gribi tur uzzināt?
- Kādas pasakas, grāmatas tev lasītas priekšā? Kas tev tajās patika?

❄️❄️❄️❄️

- Kas jādara, ja sākas ugunsgrēks? Ja kādam paliek slikti?
- Kas jādara, ja kāds svešinieks uz ielas vai pagalmā piedāvā konfekti, ja sauc apskatīties kucēnus, puķes utt.?
- Kā pareizi jāšķērso ceļš? (aprunājiet visus variantus ieskaitot sliktu redzamību uz ceļa, kā arī iemāciet bērnam, ka neskatoties uz to, ka iedegās zaļā gaisma, tomēr ir jāskatās, vai mašīna tiešām sāk bremsēt)

- Kāpēc transportā vai veikalā jāmaksā nauda?
- Kā jāuzvedas ciemos? Teātrī?

❄️❄️❄️❄️❄️❄️

- Kādi ir gadalaiki? Ar ko tie atšķiras? Kas notiek vasarā? Rudenī? Utt.
- Cik dienas nedēļā? Nosauc tās!
- Cik mēnešu gadā? Nosauc tos!
- Vai lietus ir vajadzīgs? Kāpēc?
- Ar ko atšķiras diena un nakts? Kas notiek dienā, kas naktī?
- Nosauc ēdienreizes (brokastis, pusdienas...). Ko tu ēd brokastīs? Ko vakariņās?

Testa jautājumu turpinājums sekos nākošā avīzītes “Pasaciņa” numurā!

 Anita

SVEICAM! ❄️❄️❄️❄️❄️❄️❄️❄️❄️❄️

DZIMŠANAS DIENĀ

*Zvaigznēm pilnum pilna debess,
Mājām pilna zeme klus.
Un starp zvaigznēm
un starp mājām
mūsu māja gaida mūs!*

/M.Cielēna/

Linda Āboliņa	4.01.
Emīlija Lotte Markovska	4.01.
Armands Lūkins	5.01.
Edgars Gredzens	9.01.
Renārs Ozols	11.01.
Samanta Zirne	13.01.
Mikus Olivers Jēgers	15.01.
Antra Andrupe	29.01.
Daiga Šmite	30.01.
Linda Vazdiķe	31.01.

VĀRDA DIENĀ

*Cik mīļa mana māja!
Visapkārt klusums zied.
Es dzirdu savu sirdi,
Kas klusi krūtīs dzied.
Es dzirdu savas domas,
Kas gaismas soļiem iet...
Cik mīļa mana māja,
Kur balta puķe zied.*

/K.Skalbe/

Tatjana	10.01.
Renāts	12.01.
Ksenija	24.01.
Ansis	26.01.
Tīna	30.01.
Valentīna	30.01.

“PASACIŅAS” DARBIŅI FEBRUĀRĪ

Nedēļas tēmas:

- ✓ Sveču stāsti
- ✓ Punktiņš, punktiņš, komatiņš (Cilvēks)
- ✓ Meten's nāca pār kalniņu...

❄️ “...uz sveču balli sanāca sveces” – dažādas aktivitātes visu vecuma grupās

no 30.01.- 10.02.

❄️ *Ejam Metenī!* – sporta izpriecās uz ezera ledus 21.02.

❄️ *Mājvieta* - PEPT Tālās Gaujmalas novada bērnu folkloras kopu sarīkojums Kauguru pagastā 24.02.

❄️ *Sveiks, lai dzīvo!* – Mūrmuižas bibliotēkas informācijas centram 4 gadi! 28.02.

✍️ Redaktore - Ineta   ✍️ Korespondente -

Sarma   ✂️ Datorsalikums - Anita